

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca maja leta 1896. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 576 strank 192.895 gld. 36 kr. 568 strank pa vzdignilo 139.578 gld. 8 krajcarjev.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** Deželna vlada je potrdila pravila mestne hranilnice v Radovljici in ta prične poslovati z dnem 15. junija. Na posestva se bode posojevalo kakor pri drugih hranilnicah v naši kronovini, razen kranjske v Ljubljani, proti amortizovanju z anuitetami. Doba amortizovanja bo po navadi določena na 36 let. V odbor so bili voljeni gg: Alfred Rudesch, c. kr. notar; Ivan Bulovec, posestnik in trgovec; dr. Ivan Voves, okrožni zdravnik; Franc Mulej, trgovec; Andrej Grčar, nadučitelj; Anton Homan, posestnik in trgovec; Matija Kosmač, posestnik in gostilničar; Leopold Varl, posestnik; Franc Pavlošič, c. kr. poštar. Po pravilih je tudi vsakokratni župan član odbora, sedaj gospod Aleksij Roblek.

— **Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec«** priredi v nedeljo dne 7. junija t. l. popoldne veliko ljudsko veselico na Koslerjevem vrtu.

— **Vožni red za kolesarje,** ki je z ozirom na vedno se mnošči ta šport v Ljubljani, postal jako potreben, pride baje že v prihodnji mestnozborski seji na vrsto. Policijski odsek je istega že odobril.

— **V luži utonil.** Minoli teden je triletni dečko Franc Kubelj pri Sv. Križu v novomeškem okraju padel v pol metra globoko lužo in se v vodi zadušil.

— **Samomor.** V Toplicah pri Zagorju se je te dni 22letna delavka Josipina Kipovec zastrupila. Povod samomoru je bila nesrečna ljubezen.

— **Najdena utopljenka.** V nedeljo 31. maja popoldan našla se je v Savi okoli 60 let stara mrtva ženska. Obleke je imela na sebi malo in še taisto zelo razcapano, lase pa na kratko porezane. Sodnjska komisija bo dognala, ali je dotična oseba samomorilka ali se je pri predvčerajšni plohi ponesrečila ali pa je bila umorjena.

— **Utopljeneca** našel je čolnar Janez Svet iz Podpeči dne 30. maja v Ljubljani. V nesrečnejši so spoznali 42letnega čevljarskega pomočnika Janeza Žurga, doma iz Srednje vasi pri Kočevju, sedaj v delu v Ljubljani. Imenovanec je najbrže ponesrečil.

— **Izpred porotnega sodišča.** Dne 27. maja je bil na pet let težke ječe obsojen 19letni Janez Bergant iz Most pri Kamniku, ker je z nožem zabodel fanta Miha Lužarja tako, da je ta umrl. — Isti dan je bil oproščen kovač Matevž Šolar iz Kroke, zatožen hudodelstva težke telesne poškodbe. — Dne 28. maja je bil obsojen na 3½ leta metlarski pomočnik Alojzij Berti iz Ljubljane, ker je 19letni služkinji Alojziji Žagar prizadjal iz ljubosumnosti 16 ran z nožem. — Isti dan je bila obsojena dninarica Marija Eržen iz Žirov na 6 mesecev ječe, ker je skrila najdeno hranilno knjižico za 1000 gld. in gotovino 340 gld., in je poslednjo deloma že zase porabila. — Dne 30. maja so bili obsojeni kmetski fantje Anton Zupančič na 2 leti težke ječe, Alojzij Zupančič in Alojzij Zaman pa na teden dni zapora. Obsojenci so doma iz Male Kostrelnice v litijskem okraju, so v družbi še drugih napali fante iz Jablanice. Anton Zupančič je ustrelil s puško mej fante iz Jablanice in Janeza Pregla zadel v oko, tako, da je oslepil. Druga dva obsojenca prizadjala sta napadenim manjše poškodbe. — Dne 31. maja je bil obsojen na štiri leta težke ječe Janez Kogovšek iz Rovt nad Logatecem, ker je v boju rovtarskih fantov z onim iz Medvedjega brda prizadjal Francu Podobniku s koso tako poškodbo, da je ta umrl. Franc Skvarča je dobil tri mesece. — Dne 1. junija je bil obsojen 19letni France Breclnik iz Spod. Šiške na tri leta težke ječe, ker je prizadjal nekemu fantu iz Dravelj s kozarcem tako poškodbo na enem očesu, da je ta oslepil.

— **Šest zastrupljenih goved.** V Lazah na Notranjskem je minoli teden kmetu Kotniku jeden dan poginilo šest goved. Zdravnik je pri razparanju spoznal, da so goveda poginile, ker so pojedle preveč neka strupene rastline, ki rasto po močvirnih senožetih.

— **Umorjen lovec.** Dne 25. maja našli so na polju pri Kostanjevici lovca Franca Križmana iz Kostanjevice mrtvega. Mož je imel globoko rano v levem stegnu. Nesrečnejša je odtekla kri in je vsled tega umrl. Rano se mu prizadjali najbrže tatvinski lovci, katere ima oblastvo baje že v pesti.

— **Tovorna skladišča kolodvora na Dovjem** bodo znatno razširili.

Kronanje ruskega carja.

V torek minoli teden se je v Moskvi izvršilo kronanje ruskega carja. Vršilo se je po obredu, kakor se kronajo navadno ruski carji. Zbralo se je v Moskvi mnogo naroda. Prišla so odposlanstva celo iz daljnih azijskih pokrajin. Car je izdal manifest na narod, s katerim odpravlja telesno kazen v Rusiji in tisoč pregnancem v Sibirijo odpušča kazen. V manifestu odpušča se prebivalcem tudi mnogo dolgov državni blagajnici. V carjevem manifestu se opaža, da se ne dela nobene razlike mej verami, dočim se je delalo navadno v kronanjskih manifestih prejšnjih ruskih carjev.

Mej zvonjenjem vseh zvonov v Moskvi in pokanjem topov se je pomikal kronanski spreved v cerkev. Carice mati, car in carica so se v cerkvi useli na pripravljene prestole, drugi knežji gostje pa na pripravljene posebne sedeže.

Na poziv metropolita peterburškega je car prečital svoje priznanje k pravoslavni veri. Potem sta carja ogrnila s škrlatnim plaščem metropolita peterburški in kijevski.

Na to je vzel car krono z blazine, na kateri so mu jo podali, in del jo na glavo. Ruski car se sam krona kakor samodržec. Carica je pokleknila potem predenj, car vzame sebi krono z glave in se ž njo dotakne glave carice, potem jo je del sebi na glavo. Sedaj je vzel car v roke žeslo in državno jabelko in protidijakon je pri tem prečital ves carski naslov. Potem je protidijakon molil neko molitev za dolgo življenje carjevo. V tem so pa v cerkvi zapeli neko pesem in zvonovi so se zopet oglasili po vsej Moskvi in 101 strel iz topov naznanil je prebivalstvu, da je kronan car. Potem so carju častitali carica in vsi člani carske rodbine. Na to je car pokleknil in molil neko molitev iz knjige, katero mu je dal peterburški metropolit.

Sedaj se je začelo maziljenje carja in carice, katero je izvršil peterburški metropolit mej zvonjenjem in pokanjem topov. Ko sta še car in carica nekaj pomolila v cerkvi, šel je spreved v Kremel, kjer je bila pojedina.

V sredo zvečer je bilo mesto Moskva svečano razsvetljeno. Tudi v Peterburgu je bila razsvetljava. Posebno lepo so bile razsvetljene ladije na Nevi. Po Peterburgu in Moskvi je igralo mnogo godeb rusko narodno himno in več drugih domoljubnih komadov. Vse ulice so

bile oživljene. Moskva se vedno bolj kaže, da je zares srce Rusije.

V četrtek je bilo blagoslovljenje nove državne zastave. Ta zastava ima grbe vseh ruskih pokrajin, tudi tiste, ki jih je Rusija pridobila še le pod carjem Aleksandrom III. Pri blagosloavljenju je držal car v roki zastavo v znamenje, da hoče neomadeževano ohraniti. Zvečer je bila velika razsvetljava, v petek ples pri francoskem veleposlaniku, katerega stroški znašajo nad milijon rubljev. V soboto je bila velika narodna veselica in v nedeljo je pa bilo namenjeno veliko narodno pogoščenje.

Veseli pri kronanju je jako skalila grozna nesreča, ki se je prigodila. V nedeljo zjutraj imeli so deliti mej narod razne darove in imela je biti velikanska pojedina. Že v soboto zvečer se je zbralo nad 200.000 ljudi. Po noči so vedno novi prihajali, tako da jih je zjutraj bilo zbranih dobrih 700.000, največ kmetov in delavcev. Vse je težko čakalo, da se darila deliti začne. Da bi obdržali red pri daritvi, so okrog prostora, kjer se je imelo razdeljevati, napravili jarek, da bi ljudje se vrstili. Bila je ob jarku napravljena močna ograja.

Nakrat se je mej ljudmi razširil glas, da že razdeljujejo. Vsa množica je pritislila sedaj naprej, ograja se je podrla in ljudje so padali v jarek. Bil je grozen prizor. Mnogo ljudi so zmečkali in pohodili, drugi so v jarek pali in se pobili. Govori se, da je blizu 6000 ljudi mrtvih in nad 3000 ranjenih. Podrli so celo nekega policijsta na konju in sta konj in policijst mrtva. Mrtveci so bili tako izdelani, da jih ni bilo več mogoče spoznati. Le po obleki se je dalo določiti, kdo je kdo. Car je takoj zaukazal, da se vsaki prizadeti rodbini ima podariti po 1000 rubljev. Ta dogodek je pa na narod napravil kaj žalosten vtis. Praznoverni ljudje že iz tega sklepajo, da je to slabo znamenje za bodoče vladanje sedanjega carja.

Kdo je kriv te nesreče, še ni povse pojasnjeno. Nekateri trdijo, da so zmešnjavo mej ljudmi prouzročili nihilisti, ki niso zadovoljni, da novi car ni dal Rusiji še ustave; drugi dolže policijo, da ni storila vseh potrebnih priprav za red. Nekateri zopet pravijo, da je tega največ krivo to, da so zares bili nekateri začeli deliti darove mej ljudi, pred določenim časom. To je vzbudilo v ljudeh misel, da se deljenje deli pristranski, da bodo nekateri prijatelji delavcev dobili več, drugi pa zopet manj. Razširjeno je pa tudi mnenje, da je nesreče tudi to krivo, da so se nekateri pijanci bili jeli prepirati s policijo in je to dalo povod neredu. Bodi kakor koli, vsekako je to jako tragičen dogodek. Dočim so se dosedaj kronanske slavnosti vselej končale z veseljem in zadovoljnostjo, so se letos z veliko nesrečo.

— Tako je prav. Nemški državni kancelar hotel je okolu Podebrada na Češkem nakupiti nekaj posestev, a nikdo ni hotel češkega posestva prodati Nemcu. Slovenci naj v tem oziru posnemajo naše severne brate čehe.

— Podrl se je most v angleški Viktorii. Petdeset oseb je ubitih.

— Visoka starost. V Tiflisu je umrla vdova Urumsija Arutjanova stara 120 let. Starka je bila do zadnjega trenutka prilično krepka ter je opravljala sama vsa gospodinjska dela. Tudi vid je imela take dober, da je mogla šivati brez naočal. Zapustila je dvoje „otrok“ v starosti 80 in 72 let.

— Tiskovne razmere na Hrvaškem. „Obzor“ je priobčil prezidijalno okrožnico hrv. bana na vse velike župane, naj store kar mogoče, da bode obisk milenijske razstave iz Hrvatske kolikor mogoče številen. Sodišče je radi tega objavljenja obsodilo urednika „Obzora“ na globo 150 gld. list pa na izgubo 250 gld. od kaveije. To so prav perzijske ali abesinske razmere.

— Jako praktično darilo ob tisoč letnici. V Veliki Kikindi je več let živil stari madjarski pesnik Gustav Laah v nenajboljših finančnih razmerah. Ravnatelj tamošnje hranilnice mu je ob tisočletnici vrnil menico glasečo za 300 gld., na katero mu je bil posodil 1000 gld. s pristavkom, da mu odpušča svoj dolg, želeč, da tudi drugi upniki isto store. Ta dobrotljivost ravnatelja Eremiena je v toliko dvomljiva, ker od starega pesnika bi najbrž dolga tako ne bi iztirjati mogel, ker ničesar nima.

Velika tatvina. Stanovanje grofinje Scirnay v Budimu je že nekaj časa prazno, ker je šla družina na deželo. Ugodno priložnost porabili so tatje, ulomili in ukrali 10.000 gld.

Polijski komisar 6kratni morilec. Nekemu belgijskemu policijskemu komisarju, dokazali se dosedaj poleg več tatvin, šest umorov. Te dni se je hotel on umoriti, a se mu ni posrečilo.

— Kolera v Egiptu razsaja prav hudo; v Aleksandriji imajo že po več sto bolnikov na dan; bolezen si je razširila tudi v najlepših delih mesta, med Evropejci. — Vlada dela na vse sile, da bi omejila razširjevanje te morilke.

— Velika nevihta je bila v Seloviču na Moravskem. Šla je debela toča in nastala je velika povodenj. Škoda je velika. Tudi nekaj ljudi je utonilo.

— Samomor mestnega blagajnika. Minoli petek je mestni blagajnik Milan Popovič v Zemunu peljal se v Surčin. Mej potjo se je vedno razgovarjal z voznikom. Pri Surčinu mu je naročil, naj pelje na desno za vasjo v gozd. Tu je ukazal ustaviti. Sedel se v travo in rekel vozniku, da bi bilo dobro kaj jesti. Uzel je vizitnico. Nanjo nekaj napisal, jo dal v kuvert in zaprl. Dal je pismo vozniku, naj ga nese Budisavljeviču v vas, in od tam prinese sira, kruha in piva. Budisavljevič je odprl pismo, katero mu je prinesel voznik. V pismo je bilo: „Dragi Mate! Pošljem vam 10 gld. Kupi krsto in pokoplji me.“ Budisavljevič in voznik sta tekla v gozd in našla Popoviča obešenega. Uzrok samomoru so baje neugodne rodbinske razmere.

— Žalostne vesti iz Sardinije. Rek: „Umirati od lakote“ ni več prazna fraza. Ciniški ljudje trdijo, da se v „prosvetljenem“ XIX. veku ne umira več od lakote. A vendar je neka zemlja na svetu, kjer dandanes ljudje doslovno poginjajo od gladu in ta nesrečna zemlja je — italijanski otok Sardinija. Beda je tam tako splošna, da se hranijo prestrašeni ljudje s koreninami in travo, ako jo najdejo, da si vsaj nekoliko potolažijo prazne želodce. O tej trašni bedi pišejo rimski listi: „Beda na Sardiniji pokazuje se od dne do dne strašnejša. Posebnega pomilovanja so vredni roditelji, ki iščejo zaslužka, a ker ga najti ne morejo, hranijo svoje otroke s koreninami. Silne bede posledek so neštene tatvine, splošna sprijenost, bankeroti, prodaje na dražbi itd. Povsodi kaže se siromaštvo v najtemnejših barvah.“ — Nadalje čitamo: „Beda na Siciliji je takšna, da se bojimo opisati jo podrobneje, kajti utegnili bi se nam očitati, da pretiravamo. Stara fraza „umirajo ljudje za lakoto“, pojavlja se tu v najžalostnejši istini. „Ljudje res mro od lakote“ — Uboga Italija.